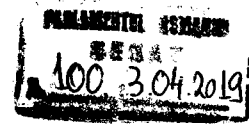

PRIM MINISTRU

334
18032019

romania2019.eu
Președinția României la Consiliul Uniunii Europene

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă privind modificarea și completarea Legii nr. 514/2003 privind organizarea și exercitarea profesiei de consilier juridic, precum și pentru modificarea punctului 20, lit. A, a Anexei nr. 3 la Legea nr. 200/2004 privind recunoașterea diplomelor și calificărilor profesionale pentru profesiile reglementate din România, cu modificările și completările ulterioare*, inițiată de domnul deputat PSD Valeriu Steriu împreună cu un grup de parlamentari PSD (**Bp. 676/2018**).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea *Legii nr. 514/2003 privind organizarea și exercitarea profesiei de consilier juridic, cu completările ulterioare*, precum și a *Legii nr. 200/2004 privind recunoașterea diplomelor și calificărilor profesionale pentru profesiile reglementate din România, cu modificările și completările ulterioare*, intervențiile legislative vizând, potrivit *Expunerii de motive*, independența consilierului juridic în formularea și susținerea intereselor persoanelor juridice pe care le reprezintă, posibilitatea participării consilierului juridic la pregătirea profesională continuă, o definire mai clară a drepturilor și îndatoririlor acestei categorii în exercitarea profesiei.

II. Observații

1. Semnalăm faptul că prevederi similare cu cele ale prezentei inițiative legislative au mai constituit obiectul de reglementare al unor propuneri legislative respinse de Camera Deputaților, în calitate de Cameră decizională (înregistrate cu nr. Plx nr. 312/2010¹ și Plx. nr. 304/2016²).

2. Cu referire la dispozițiile art. I pct. 3 din inițiativa legislativă, în legătură cu activitățile pe care urmează a le exercita un consilier juridic, considerăm că acestea creează similitudini cu alte profesii juridice, reținând aici și considerentele reținute de Înalta Curte de Casație și Justiție în *Decizia nr. 22/2006*³: „(...) *activitățile juridice de consultanță, de reprezentare și asistență juridică, precum și de redactare de acte juridice, inclusiv a acțiunilor introductive în instanță, cu posibilitatea atestării identității părților, a conținutului și a datei actelor, apărarea și reprezentarea cu mijloace juridice a drepturilor și intereselor legitime ale persoanelor fizice și juridice, în raporturile cu autoritățile publice, cu instituțiile și cu orice persoană română sau străină, constituie, după caz, activități specifice profesiei de avocat, reglementate în art. 3 din Legea nr. 51/1995, cu modificările și completările ulterioare, profesiei de notar public (art. 8, 9 și 10 din Legea nr. 36/1995, cu modificările și completările ulterioare) sau celei de executor judecătoresc (art. 7 din Legea nr. 188/2000, cu modificările și completările ulterioare). Este adevărat că anumite activități juridice, cum sunt cele de reprezentare juridică, de redactare a unor acte juridice, de formulare de acțiuni, de exercitare și motivare a căilor de atac, pot fi îndeplinite de consilierii juridici, dar astfel de activități le sunt permise a le presta numai în condițiile reglementate prin art. 1-4 din Legea nr. 514/2003, adică în calitatea lor de funcționari publici sau de angajați, cu contract individual de muncă, la o persoană juridică de drept public sau privat.*”

3. În ceea ce privește alin. (2) al art. 4, nou propus prin inițiativa legislativă, arătăm că dintotdeauna⁴, trăsătura esențială a profesiei de

¹ A se vedea derularea procedurii legislative la următorul link:

http://www.cdep.ro/pls/proiecte/upl_pck2015.proiect?cam=2&idp=11074

² A se vedea derularea procedurii legislative la următorul link:

http://www.cdep.ro/pls/proiecte/upl_pck2015.proiect?cam=2&idp=15801

³ *privind examinarea recursului în interesul legii, declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, cu privire la aplicarea dispozițiilor art. 46 alin. (1) din Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în cazul cererilor de autorizare a constituirii și de înmatriculare a societăților comerciale de consultanță, asistență și reprezentare juridică*

⁴ A se vedea *Decretul nr. 143/1955 privitor la organizarea și funcționarea Oficiilor Juridice*

consilier juridic a fost aceea a apărării drepturilor și intereselor legitime ale statului, ale autorităților publice centrale și locale, ale instituțiilor publice și de interes public, astfel încât considerăm că acest text este lacunar, făcându-se referire doar la “*persoanele juridice de drept public și de drept privat.*”

De asemenea, inițiativa legislativă propune fără o motivare adiacentă în *Expunerea de motive*, abrogarea art. 19 din *Legea nr. 514/2003*, ce face referire la consilierii juridici din structurile administrației publice județene și locale și la posibilitatea reprezentării, prin aceștia, a consiliilor comunale și a primăriilor.

4. La art. I pct. 9 din inițiativa legislativă, ce vizează modificarea art. 22 din lege, răspunderea disciplinară a consilierului juridic față de persoana juridică angajatoare sau instituția publică unde este numit nu poate face obiectul prezentei inițiative legislative. Suspendarea calității de consilier juridic sau încetarea calității de consilier juridic, pentru persoanele încadrate în sistemul public sunt reglementate de statutele speciale, neputând face obiectul de reglementare al inițiativei legislative în discuție. De altfel, și pentru persoanele angajate cu contract individual de muncă, Codul muncii stabilește cadrul legal al angajării acestora, al suspendării raporturilor de muncă sau al încetării lor.

De asemenea, considerăm că statutul profesiei de consilier juridic nu poate stabili alte cazuri de suspendare a calității de consilier juridic, acestea fiind stabilite doar prin lege.

În acest context, menționăm că legislația în materie referitoare la profesia de consilier juridic și la statutul acestei profesii a creat în timp multe probleme de interpretare și aplicare în practică, sesizate fie de instituții cu competențe în materia profesiilor juridice conexe actului de justiție (Ministerul Justiției), fie de instanțe judecătorești, fie de consilierii juridici înșiși (în principal, aceste probleme fiind legate de legalitatea adoptării Statutului profesiei de consilier juridic, atâta timp cât *Legea nr. 514/2013* făcea referire la statutele profesionale ale asociațiilor de consilieri juridici, ce aveau la bază dreptul de liberă asociere). Consilierul juridic numit în funcție are statutul funcționarului, potrivit funcției și categoriei acesteia, iar consilierul juridic angajat în muncă are statut de salariat (art. 3 din actuala lege).

De altfel, deși în art. 1, nou modificat prin propunerea legislativă, se precizează că legea reglementează și organizarea corpului profesional, ulterior despre acest fapt nu mai este inserată nicio prevedere.

5. Referitor la asigurarea independenței consilierului juridic în exercitarea profesiei, reflectată în *Expunerea de motive* ce însoțește propunerea legislativă, remarcăm iarăși o similitudine cu profesia de avocat, exprimarea de opinii independente și relația de subordonare specifică unui contract de muncă sau unui raport de serviciu putând și trebuind să coexiste. Conceptul de independență profesională are două componente principale, respectiv, autonomia intelectuală, bazată pe competența cunoștințelor juridice ale unui consilier juridic, care îl îndreptățește pe acesta să profeseze, și curajul și tenacitatea de a susține o opinie și de a convinge cu argumente și competență instituția angajatoare. Rolurile de apărător și de consilier în soluționarea problemelor juridice ale unei instituții, precum și mandatul de reprezentare pe care îl primește, impun existența unor obligații legale și morale față de acea instituție.

6. Referitor la art. II din inițiativa legislativă, semnalăm faptul că modificarea propusă de inițiatori este identică cu cea din cuprinsul actual al pct. 20 lit. A din Anexa nr. 3 la *Legea nr. 200/2004 privind recunoașterea diplomelor și calificărilor profesionale pentru profesiile reglementate din România*, aspect față de care considerăm că această prevedere este nejustificată.

7. Subliniem cele reiterate de instanța de control constituțional, care, soluționând excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor⁵ art. 2 din *Legea nr. 514/2003*, prin *Decizia nr. 101* din 27 februarie 2014⁶, a stipulat următoarele: „(...) libertatea alegerii profesiei, a meseriei și a locului de muncă nu înseamnă că orice persoană, oricând și în orice condiții, poate exercita profesia sau meseria pe care o dorește. În acest sens, sunt, de exemplu, *Decizia nr. 233* din 25 mai 2004, publicată în *Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 603* din 5 iulie 2004, și *Decizia nr. 379* din 30 septembrie 2004, publicată în *Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 979* din 25 octombrie 2004, prin care Curtea a constatat că dreptul la muncă, dreptul la libera alegere a profesiei, a meseriei sau a ocupației, precum și a locului de muncă și dreptul la protecție socială, consacrate de art. 41 din Constituție, în concordanță cu reglementările din instrumentele juridice internaționale, sunt drepturi fundamentale și generale. Curtea a reținut că acestea nu sunt însă drepturi absolute, ci presupun îndeplinirea cerințelor impuse de lege cu privire la exercitarea respectivei profesii,

⁵ „Consilierul juridic poate să fie numit în funcție sau angajat în muncă, în condițiile legii.”

⁶ referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 din *Legea nr. 514/2003 privind organizarea și exercitarea profesiei de consilier juridic*

meserii sau ocupații. Concluzia este valabilă și în ce privește prezenta excepție de neconstituționalitate, textul de lege criticat având rolul de a stabili posibilitatea numirii în funcție sau a angajării în muncă a consilierului juridic, în condițiile legii.

De asemenea, Curtea nu poate reține nici pretinsa încălcare a art. 45 din Legea fundamentală, textul de lege criticat nefiind de natură să împiedice sau să limiteze libera inițiativă, care se poate exercita nestânjenit, în interiorul profesiei de consilier juridic, prin prestarea activității în acele modalități prevăzute de lege, în măsura în care acesta îndeplinește exigențele impuse de exercitarea profesiei în limitele stabilite de legea de organizare. Libera inițiativă garantată de art. 45 din Constituție trebuie înțeleasă ca permițând desfășurarea diverselor activități profesionale în condițiile respectării tuturor exigențelor instituite prin legile care organizează exercițiul acestora.”

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

Viorica DĂNCILĂ

PRIM-MINISTRU

Domnului senator Călin Anton Constantin POPESCU TĂRICEANU
Președintele Senatului